

desværre ikke kunne undvære at skaffe sig forøget Indtægt, og da den Skattelettelse, den Nedsættelse af Skattebyrden, som det oprindeligt var Tanken at knytte til Gennemførelsen af disse Love, er bleven umulig, saaledes som den finansielle Stilling nu er, maatte der altsaa findes Udveje til at skaffe forøgede Indtægter ud over det, der oprindeligt var tilsigtet. Dette kunde naturligvis opnaas ad flere forskellige Veje, og en af dem, som det under disse Forhold laa nær at tænke paa, var den, at vende tilbage til et lignende Grundlag som det, der lige indtil forrige Samling havde været det, paa hvilket Folketinget stod, hvorved man vilde slippe for at paalægge mere end en ny Skat. Man vilde da kunne stryge Ejendomsskylden til Staten. Det er den Skat af de to, som vil være den vanskeligste at praktisere, som vil volde størst Besvær, naar det kommer til Stykket, og som ogsaa rent principmæssigt set maaske frembyder adskillige saarbare Punkter. Der kunde da være Tale om en Ordning, hvorved man slap for denne Skat, endog saaledes, at man i Tidens Løb helt blev fri for de gamle faste Ejendomsskatter til Staten, uden at paalægge en ny Skat, som Ejendomsskylden er. Men det kunde ganske vist kun ske, naar man havde tilstrækkelig Taalmodighed til at ville udstrække dette Maals Opnaaelse over en Aarrække, saaledes at man først efterhaanden naaede til en fuldstændig Afskaffelse af de gamle Skatter ved gradvis at afskrive dem eller overføre dem til Kommunerne. En saadan Ordning, altsaa noget i Lighed med det, som var Folketingets tidligere og ogsaa Skattekommissionens Standpunkt, vilde i og for sig have frembudt adskillige Fortrin, ikke mindst ved at undgaa at paalægge en ny Skat. Men det vides jo ogsaa saare vel, hvorledes det er gaaet til, at vi overhovedet ere komne til Ejendomsskylden. Det er Resultatet af Bestræbelserne efter at opnaa et Kompromis mellem det Standpunkt, Folketinget i sin Tid stod paa, og det Standpunkt, som under Skattebehandlingen blev indtaget af Landstinget. Paa dette Kompromis' Grundlag fremsatte Regeringen sine Lovforslag saa vel i forrige Samling som i denne. Hvis det skulde være muligt at komme bort derfra, maatte Betingelsen være, at der inden for begge Ting, og i Landstinget i første Række, kunde vindes Tilslutning til at gøre en saadan Forandring. Men de Forhandlinger eller de Samtaler, som jeg derom har

ført, ikke med en enkelt, men med samtlige de væsentligere Grupper i Landstinget, førte til det Resultat, at skønt Menerne vare delte, var der dog fra forskellige Sider saa megen Modstand mod at forlade det Grundlag, som nu senest var givet, at det, i alt Fald uden et med megen Styrke fremtrædende Ønske fra Folketingets Side, vilde være saare sandsynligt, at et Forsøg paa at forlade dette Grundlag vilde bringe hele Reformen til at gaa i Stykker. Denne Risiko vilde jeg ikke tage paa mig. Der blev derfor kun den Udvej at søge bedre finansiell Balance med Bibeholdelse af det foreliggende Grundlag. Og hvad man nu end mener om Hensigtsmæssigheden af Skattelovene, saaledes som de endelig foreligge, er det givet, at Regeringen umulig kan føle sig fornærmet ved, at de Love, den selv har fremsat, blive vedtagne. Hvis Resultatet derimod skulde være blevet et andet, saaledes at vi gik ud af denne Rigsdagssamling uden at have opnaaet en endelig Afgørelse af Skattereformen, synes det mig, at vi vare naaede til den Ende, som er den usaligste af alle, nemlig den at drukne i Vrøvl. Derfor tror jeg ikke blot, at det Standpunkt, som Regeringen har taget, er efter Omstændighederne det rigtigste og nyttigste, men tillige, at det Resultat, der er opnaaet, paa ingen Maade fortjener en saa ublid Kritik, som nu i sidste Øjeblik kommer frem, men som med samme Føje kunde have været fremført paa tidligere Stadier af de mangeaarige Forhandlinger. — Det ærede Medlem for Thisted Amts 3die Valgkreds (N. Andersen) gjorde sig ligeledes til Talsmand for principielle Indvendinger; han er imod selve det Princip, hvorpaa navnlig Indkomstskatloven hviler. Han vilde for sit Vedkommende have foretrukket en Indkomstkildebeskatning. Dette vilde have været langt nemmere og simplere, og tillige vilde man derved have undgaaet den efter hans Opfattelse i højeste Grad usmagelige Ordning, hvorefter hver enkelt Mands Forhold med Hensyn til Indkomst og Formue skal undersøges, og hvor fremmede Folk gaa og snage i ens private Affærer og Interesser. Jeg har sagt tidligere, at en Indvending af den Art kan jeg forstaa, og jeg vilde synes, at Frygten for saadan Indblanding vilde være naturlig, saafremt vi her stode over for noget ganske nyt og prøvet. Men da vi, Herregud, i Meneskealdre her i Landet have kendt denne Form for Indkomstskat, hvor der snages